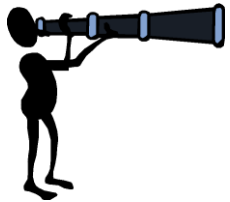

Framtíðarsýn og stefna Tækni- og hugverkaiðnaðar til ársins 2016

Svana Helen Björnsdóttir,
formaður SSP og forstjóri Stika ehf.

Framtíðarsýn til ársins 2016

Meginmarkmið – árangur til ársins 2016

- Hugverkaiðnaður - grunnstoð í íslensku atvinnulífi
- Aðlaðandi Ísland - miðstöð „tækni- og hugverkaiðnaðar“
- Jákvæður viðskiptajöfnuður á grunni aukins útflutnings og sjálfbærni

Frá stefnumótunarfundi Tækni- og hugverkagreina
19.-20. maí 2011

Afgerandi forsendur

Forsendur – hvað þarf til?

- Nægt framboð á hæfu starfsfólki – „gott fólk gulli betra“
- Fyrirmyndarstarfsumhverfi og stoðkerfi
- Markvisst markaðsstarf - Inspired by Icelandic Innovation
- Fjármögnunarumhverfi í fremstu röð

Málaflokkar verkefna

1. Starfsumhverfi, lög og reglur
2. Menntun og mannauður
3. Þróunarmál og samstarf
4. Fjármögnun
5. Markaðs- og kynningarmál

Topp 9 verkefnin

1. Samstarfsvettvangur hugverkagreina – samstarf við stjórnvöld og þing - eitt atvinnumálaráðuneyti
2. Bætt hagtolugerð hugverkagreina
3. Tækniþróunarsjóður efldur í 4 milljarða - styrkir til markaðsstarfs erlendis – efling Brúarstyrkja Tækniþróunarsjóðs
4. „Inspired by Icelandic Innovation“ – markaðsstarf erlendis og vitundarvakning um áhrif ímyndar fyrir útflutning (hugverka)
5. Laða hæfileikaríkt fólk til starfa á Íslandi – hvatar t.d. í skattkerfinu
6. Menntastefna til stuðnings atvinnustefnu – markvissara iðn- og tækninám
7. Skipulögð miðlun/markaður hlutabréfa minni fyrirtækja - Skattaafsláttur v. hlutabréfakaupa í nýsköpunarfyrirtækjum og nýsköpunarsjóðum
8. Hlutifjárlagaliða til heilbrigðis- og velferðamála, menntamála, orku- og umhverfismála, niðurgreiðslna og stuðningsverkefna veitt í samkeppnissjóði um “betri lausnir fyrir minna fé”
9. Höfuðstöðvar útflutningsfyrirtækja á Íslandi – draga úr áhrifum gjaldeyrishafta á útflutning frá Íslandi

Þingnefnd 1: Samstarfsvettvangur hugverkagreina – samstarf við stjórnvöld/þing – eitt atvinnuvegaráðuneyti

Markmið verkefnisins: Árangursríkt samstarf hugverkagreina, stjórnvalda og þingmanna með eflingu og markvissri uppbyggingu atvinnulífs að leiðarljósi. Gott samstarf er forsenda fyrir markvissri uppbyggingu á nýrri grunnstoð í atvinnulífinu.

Hvers vegna þetta verkefni: Með auknu samstarfi og straumlínulögun stoðkerfisins með þarfir fyrirtækjanna í huga er hægt að ná flýta uppbyggingarhraða fyrirtækja og auka arðsemi þeirra fjármuna sem lagðir eru í stoðkerfið.

Þingnefnd 2: Bætt hagtolugerð

Markmið verkefnisins: Bæta íslenska hagtolugerð, ekki síst í nýjum vaxtargreinum innan tækni- og hugverkageirans.

Hvers vegna þetta verkefni: Verulega skortir á góðar upplýsingar um þróun nýrra greina í atvinnulífinu.

Þingnefnd 3: Tækniþróunarsjóður eflur í 4 milljarða – efling Brúarstyrkja

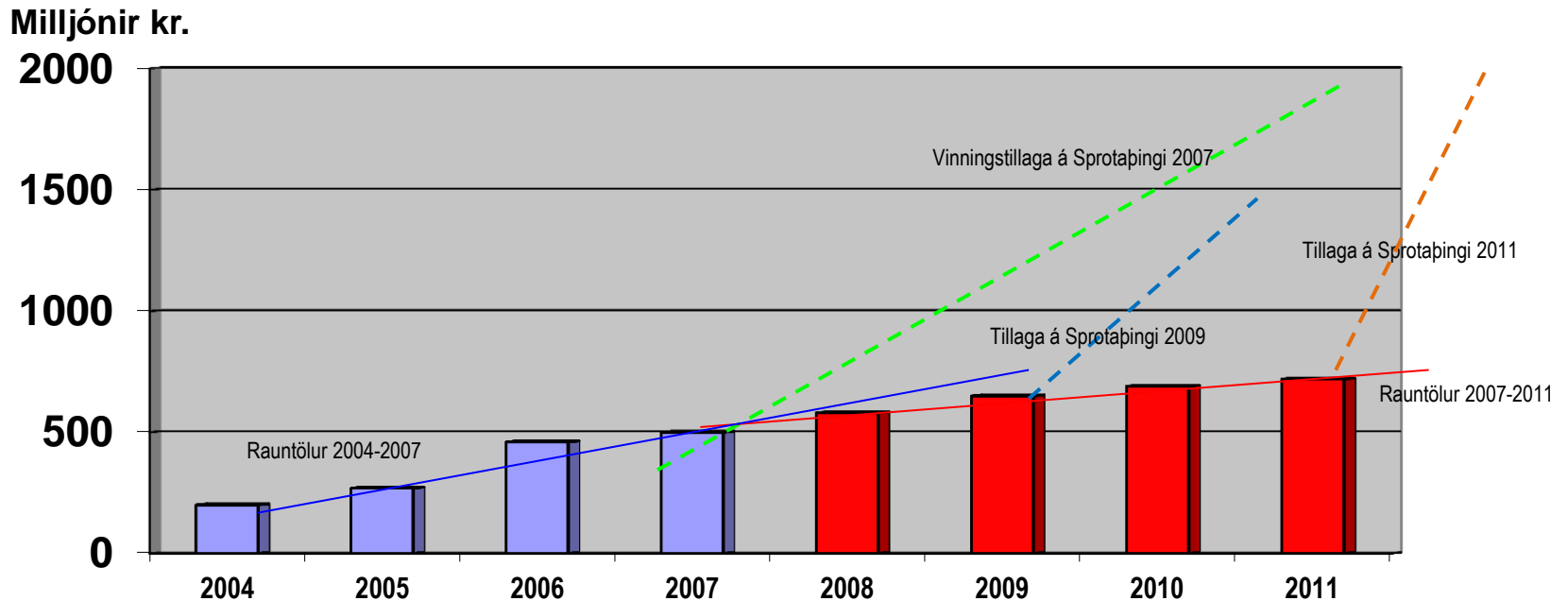

Markmið verkefnisins: Efla góð og arðsöm rannsókn- og þróunarverkefni með verðmætasköpun að leiðarljósi. Hraða uppbyggingu atvinnulífs og vaxtargreina, skapa vel launuð störf og efla útflutning sem byggir á þekkingu og tækni.

Hvers vegna þetta verkefni: Einföld, fljótleg og árangursrík leið til að efla nýsköpun í atvinnulífinu almennt og efla tækni-, hugverka og aðrar vaxtargreinar til árangurs.

Besta fjárfesting ríkisins til að efla nýsköpun og atvinnulíf.

Framlög til Tækniþróunarsjóðs 2004-2011 (þreföldun framlags væri stefnubreyting í verki)

Framlög til Tækniþróunarsjóðs 2004-2011

Þingnefnd 4: Menntastefna til stuðnings atvinnustefnu – markvissara iðn- og tæknináám

Markmið verkefnisins: Móta menntastefnu íslensku þjóðarinnar til stuðnings atvinnustefnu þ.a. menntakerfið slái taktinn með atvinnulífinu. Menntastefnan og það fjármagn sem til ráðstöfunar er styðji hvort annað og uppfylli um leið þarfir atvinnulífsins.

Hvers vegna þetta verkefni: Ljóst er að mikill skortur er á iðn- og tæknimenntuðu fólki innan ákveðinna atvinnugreina, s.s. í tölvuleikjaiðnaði, hjá hátæknifyrirtækjum og í hugbúnaðargreinum.

Þingnefnd 5: Inspired by Icelandic Innovation

Markmið verkefnisins: Vefkynning, m.a. innan netsamfélaga, á íslenskum hugverkaiðnaði og starfsumhverfi hans til að laða fólk, fyrirtæki og fjárfesta til Íslands og skapa jákvæða ímynd bæði innan lands sem utan.

Hvers vegna þetta verkefni: Einföld leið til að laða fólk og fyrirtæki til landsins, efla nýsköpun í atvinnulífinu og efla tækni-, hugverka- og aðrar vaxtargreinar, að því gefnu að góð starfsskilyrði séu til staðar (sbr. tillögur í öðrum þingnefndum).

Þingnefnd 6: Laða hæfileikaríkt fólk til starfa á Íslandi – hvatar t.d. í skattakerfinu

Markmið verkefnisins: Skapa aðstæður sem verða til þess að sérfræðingar og sérhæft starfsfólk flytur til Íslands til að stunda vinnu. Efla fyrirtæki sem þurfa fólk með sérhæfða þekkingu og hvetja slík fyrirtæki til áframhaldandi uppbyggingar á Íslandi.

Hvers vegna þetta verkefni: Ísland þarf að styrkja sig verulega í alþjóðlegri samkeppni um gott og hæfileikaríkt starfsfólk. Nýsköpunar-fyrirtækin reyna að laða til sín hæft fólk, en umhverfið þarf að vera í lagi til að árangur náist. Nauðsynlegt til að unnt sé að efla nýsköpun í atvinnulífinu og sporna við brottflutningi þessara fyrirtækja frá Íslandi.

Þingnefnd 7: Skattfrádráttur vegna hlutabréfakaupa í nýsköpunarfyrirtækjum og nýsköpunarsjóðum

Markmið verkefnisins: Bæta aðgengi nýsköpunarfyrirtækja að hlutafé. Opna möguleika fyrir einstaklinga og sjóði að fjárfesta í nýsköpunarfyrirtækjum í traustu, heilbrigðu og virku umhverfi. Koma á skipulögðum hlutabréfamarkaði (uppbyggingarmarkaði) fyrir nýsköpunarfyrirtæki.

Hvers vegna þetta verkefni: Það er ekki kreppa í nýsköpun en hins vegar kemur áhættufælni fjármálastofnana og einstaklinga í veg fyrir að góðar hugmyndir fái brautargengi. Á sama tíma er áhugi hjá fjármagnseigendum að fjárfesta í nýsköpun en þeir hika vegna óvissu og skorts á umgjörð og leikreglum á markaði. Jafnvel er hægt að tala um verulegt atvinnuleysi hjá fjármagninu ekki síður en hjá fólki.

Þingnefnd 8 (1): Klasaáætlun um betri þjónustu fyrir minna fé á sviði orku- og umhverfislausna, heilbrigðis- og menntamála

Markmið verkefnisins: Skapa betri og hagkvæmari lausnir til að uppfylla þarfir á þessum sviðum og um leið skapa tækifæri til þróunar á lausnum sem eiga erindi á alþjóðlegan markað.

Hvers vegna þetta verkefni: Á tímum samdráttar verðum við að finna nýjar leiðir til að halda uppi þjónustu og helst bæta hana fyrir minna fé en áður. Það krefst nýrrar hugsunar, nýrra leiða og nýrra lausna, þ.e. **NÝSKÖPUNAR.**

Leiðin að þessu marki er í gegnum straumlínuhugsun frá sjónarhóli notenda, klasasamstarf og samkeppnissjóði. Hvatinn til frumkvæðis og samstarfs liggur í að flytja fjármagn til nýsköpunar og þróunar úr föstum fjárlögum stofnana í samkeppnissjóði þar sem forgangsröðun verkefna er tengd við árangur í formi verðmætasköpunar og gildis fyrir land og þjóð.

Þingnefnd 8 (2): Samkeppnissjóðir um betri þjónustu fyrir minna fé (2-10%) í tengslum við fjárlög

Markmið verkefnisins: Skapa grundvöll og hvatningu fyrir þróun nýrra lausna í þjónustu hins opinbera og draga úr sóun í formi fastrar áskriftar á fjárlögum án viðleitni til nýsköpunar og umbótastarfs.

Hvers vegna þetta verkefni: Fyrir liggur sterk krafa um niðurskurð og sparnað í opinberum útgjöldum. Þetta kallar á nýjar leiðir til að halda uppi þjónustu hins opinbera og helst bæta hana fyrir minna fé en áður.

SI efndu í nóvember sl. til fundar þar sem fjárlögin voru rýnd með augum nýsköpunar. Tilgangurinn var að skoða hvort hægt væri að sjá tækifæri í fjárlagafrumvarpinu þrátt fyrir niðurskurð. Horft var sérstaklega til útgjalda í mennta-, heilbrigðis-, orku- og umhverfismálum. Framsögumenn og þátttakendur í pallborði, þar á meðal fimm ráðherrar, voru sammála um nauðsyn þess að finna nýjar leiðir til að halda uppi þjónustu hins opinbera og helst bæta hana fyrir minna fé en áður.

Hér er lagt til að þessi leið verði markvisst innleidd við fjárlagagerð árána 2012 og 2013.

Þingnefnd 9: Höfuðstöðvar íslenskra fyrirtækja á Íslandi – draga úr áhrifum gjaldeyrishafta á útflutning frá Íslandi

Markmið verkefnisins: Skapa grundvöll og hvatningu fyrir íslensk fyrirtækni í útflutningi, þ.a. þau sjái sér hag í því að halda höfuðstöðvum sínum á Íslandi og skapa gjaldeyrstekjur fyrir Ísland.

Hvers vegna þetta verkefni: Í kjölfar hruns, langvarandi gjaldeyrishafta og síhækkandi bankakostnaðar við að flytja fjármuni í ólíkum gjaldmiðlum til og frá Íslandi, er orðin minni og minni ástæða fyrir meðalstór og stór fyrirtæki í tækni- og hugverkagreinum að halda höfuðstöðvum og söluskrifstofum sínum á Íslandi.

Nú þegar hafa nokkur stærstu fyrirtækin á Íslandi flutt höfuðstöðvar sínar frá Íslandi og fátt virðist koma í veg fyrir að fleiri muni fylgja í kjölfarið.

Vilji er allt sem þarf !

Kynningarefni

til umræðu á Tækni- og hugverkþingi 2011

Ítarefni

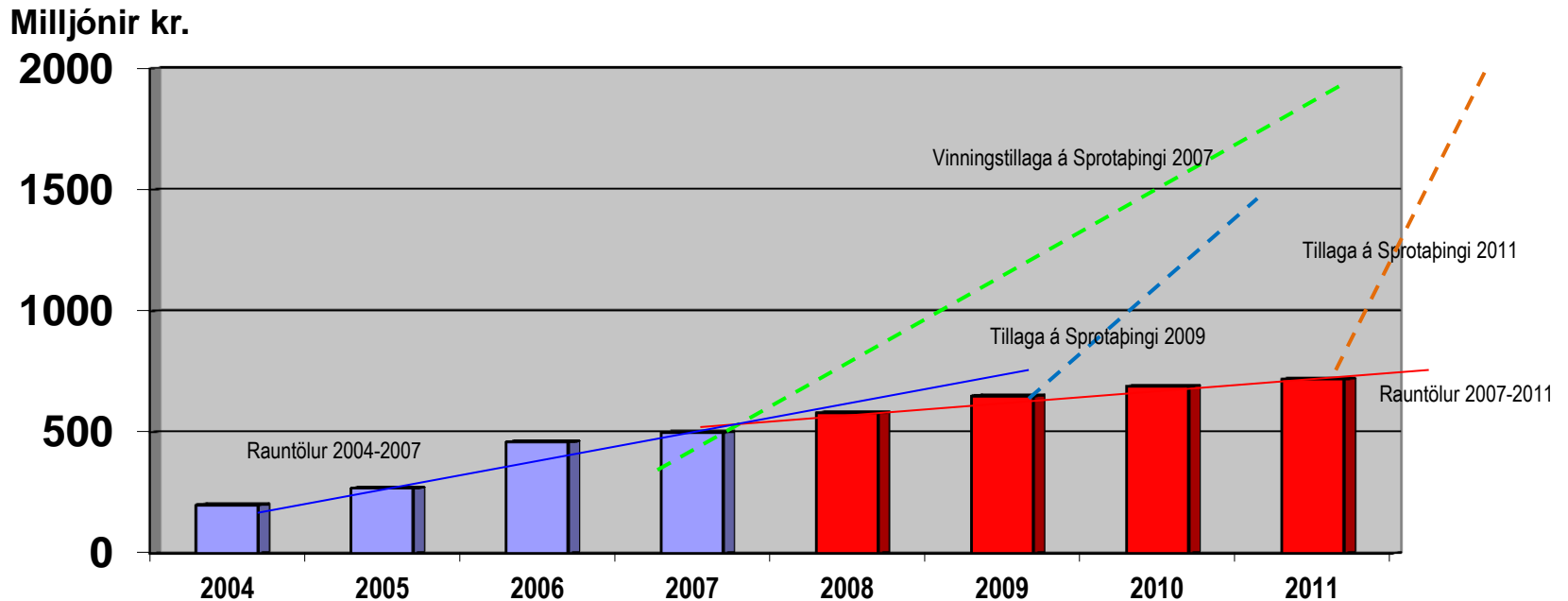
Hvað þarf að gera – skilaboð til stjórnvalda! í Sóknaráætlun 20/20

Fagnað er nýjum lögum um stuðning við nýsköpunarfyrirtæki í formi endurgreiðslu rannsókna- og þróunarkostnaðar og hækkun viðmiðunarmarka (15%→20% og 50→100 mkr).

1. Núna þarf að semja ný lög varðandi hlutabréfakaupin bæði hjá einstaklingum og félögum í stað þeirra ákvæða sem felld voru út í árslok 2010.
2. Efla Tækniþróunarsjóð í 4 milljarða til 2014 og endurskoða skipulag, aðgengi og ferli með aukna verðmætasköpun og útflutning tækni- og þekkingarlausna að leiðarljósi. Efla "Brúarstyrki" til að styðja betur við útflutningsstarfsemi og uppbyggingu innviða, óháð stærð fyrirtækja.
3. Nýta þarf vel öll tækifæri til nýsköpunar og þróunar nýrra og hagkvæmari lausna sem geta hentað til útflutnings í tengslum við stærri opinberar fjárfestingar, m.a. í heilbrigðis- og menntakerfinu og í orku- og umhverfismálum.
4. Straumlínulaga þarf stuðnings-, upplýsinga- og þekkingarumhverfi nýsköpunar með hraða uppbyggingu hátækni- og sprotafyrirtækja að leiðarljósi.
5. Stórefla þarf stuðning við útflutningsstarfsemi tækni- og nýsköpunarfyrirtækja og treysta ímynd Íslands á erlendum mörkuðum, m.a. á grunni nýsköpunar, þekkingar og sjálfbærni. "sbr. Inspired by Icelandic Innovation".
6. Nýta sem best þann slaka sem er í atvinnulífinu til að efla menntun og hækka menntastig þjóðarinnar, ekki síst þeirra sem eru á atvinnuleysisskrá.

Framlög til Tækniþróunarsjóðs 2004-2011 (þreföldun framlags væri stefnubreyting í verki)

Framlög til Tækniþróunarsjóðs 2004-2011

- Alla jafna hefur verið hægt að styrkja rúm 30% umsókna til sjóðsins
- Í kjölfar efnahagshrunsins hefur umsóknum fjölgað gríðarlega
- Aðeins er til fé til að styrkja 10-15% umsókna
- Ónýtt tækifæri til verðmætasköpunar – slæm skilaboð til frumkvöðla
- Ekki að öðru að hverfa...

Tveir valkostir

Valkostur 1:

300 milljónir Tækniþróunarsjóð

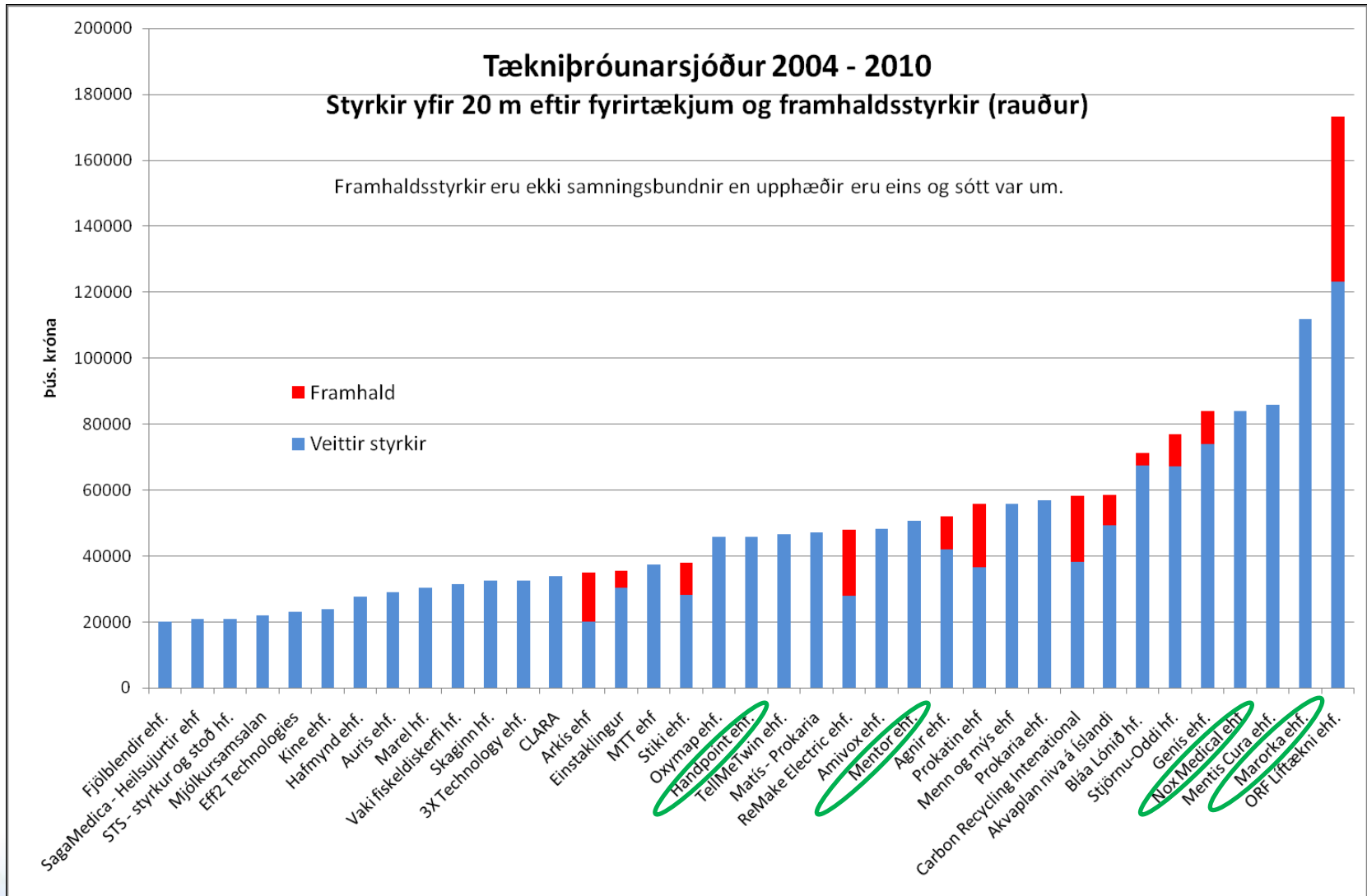
- Kalla á 300 milljónir í mótframlag
- 70-80% fara í laun
- **Um 90 störf skapast**
- Verðmæti verða til
- Tæpar 120 milljónir koma til baka sem tekjuskattur
- Skattar og gjöld af annarri veltu (10%=15 milljónir)
- Nettóútgjöld **165 milljónir** fyrir 90 störf frumkvöðla í nýsköpun

Valkostur 2:

165 milljónir í Atvinnul.tr.sjóð

- Jafngilda meðalbótum fyrir **80 manns** í eitt ár
- Engin störf skapast
- Engin verðmæti skapast
- Engar tekjur skapast
- Starfsfærni tapast
- Verðmæt viðskiptataækifæri dagar uppi

Fyrirtæki sem hlotið hafa styrki – öll fyrirtækin sem hafa hlotið Vaxtarsprotann 2005-2010 eru á þessum lista

Þróunarstig og þarfir fyrirtækja - umgjörð

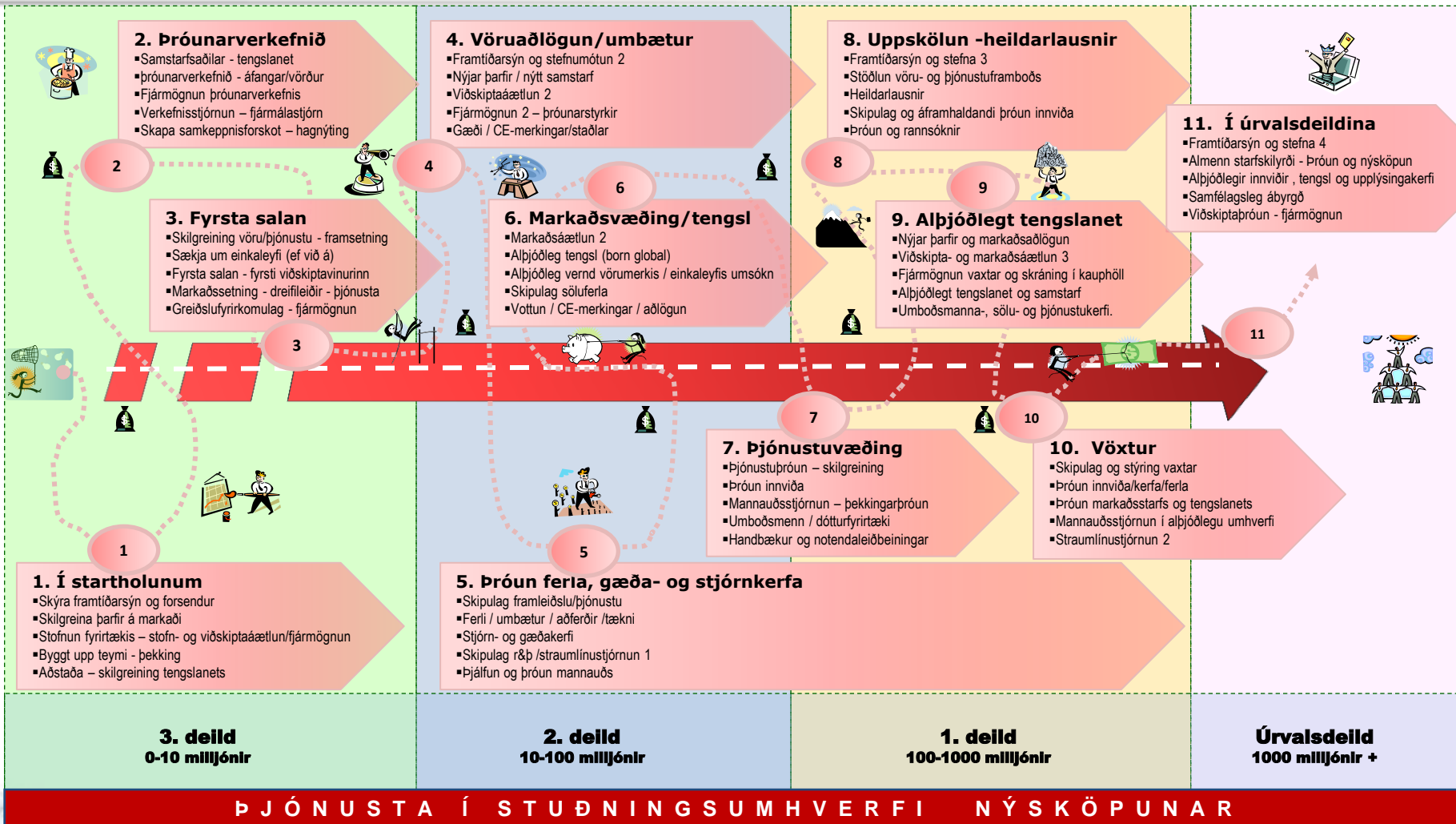
	3. Deild	2. Deild	1. Deild	Úrvalsdeild
Velta: Fjöldi starfsmanna:	Velta=0 millj.->10 millj. Fjöldi starfsmanna 1-5	Velta=10 millj.->100 millj. Fjöldi starfsmanna 5-20	Velta=100 millj.->1000 millj. Fjöldi starfsmann 20-100	Velta=1000 millj. -> Fjöldi starfsmanna =100->
Þróunarstig/ Einkenni:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stig. Hugmynd á frumstigi, einyrkjar. 2. Stig. Smáfyrirtæki í tækni- og vöruþróun. 3. Stig. Tækni- og vöruþróun fyrstu vöru langt komin, markaðsprófanir hafnar 	<ol style="list-style-type: none"> 4. Stig Smáfyrirtæki. „Proof of concept“ liggur fyrir framleiðsla og sala hafin 	<ol style="list-style-type: none"> 5. Stig Fyrirtæki í örum vexti (útrás eða samstarf við erlenda aðila) 	<ol style="list-style-type: none"> 6. Stig Þroskað hátæknifyrirtæki, sem stundar öflugar rannsóknir og þróun
Megin þarfir/ viðfangsefni:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Frumkvöðullinn – frumkvæði - framtíðarsýn 2. Fjármagn / styrkir / 3V / góð hugmynd! 2. Stefnumótun /viðskiptaáætlanir/þarfagreining 3. Tækniþekking/verkefnastjórnun/vöruþróun 4. Samstarf/tengslanet/þekking á þörfum 5. Fyrsta skráning einkaleyfa 6. Aðstaða gjarnan í tengslum við háskóla, rannsóknstofnun eða fyrirtækjagarð. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Frumkvæði – framtíðarsýn - drifkraftur 2. Fjármagn til þróunar vinnu og markaðstarfs 2. Stefnumótun /viðskiptaáætlanir/þarfagreining 4. Tækniþekking/verkefnastjórnun/vöruþróun 5. Markaðsstarf/samstarf/tengslanet 6. Aðgangur að hæfu fólki 7. Aðgangur að hagkvæmri aðstöðu/húsnæði 8. Gæðastjórnun/ferlar/vottun/CE-merkingar 9. Þróun einkaleyfa 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Fjármagn til þróunarvinnu og markaðstarfs 2. Stefnumótun /viðskiptaáætlanir/efling innviða 3. Tækniþekking/verkefnastjórnun/vöruþróun 4. Markaðsstarf/samstarf/tengsl/global approach 5. Aðgangur að hæfu fólki 6. Góð almenn starfsskilyrði 7. Vottun stjórnkerfa/stöðlun/CE-merkingar 8. Sameiningar/fyrirtækjakaup ? 9. Samstarf við háskóla/stofnanir 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Fjármagn til fyrirtækjakaupa og viðskiptaþróunar 2. Stefnumótun - framtíðarsýn - samhverfing 3. Mannauðsstjórnun og þekkingarþróun 4. Öflugt markaðsstarf og global viðskiptaþróun 5. Fólki með mikla reynslu og þekkingu 6. Stærri r&þ-verkefni / samhefð verkefnastjórnun 7. Góð almenn starfsskilyrði á alþjóðlegum mörkuð 8. Þróun stjórnkerfa í alþjóðlegu umhverfi 9. Samstarf við háskóla (erlendis) 10. Traust, samfélagsleg ábyrgð
Fjöldi: Dæmi:	Fjöldi= 100-200 fyrirtæki Dæmi: Mindgame, Clara, Remake Electric,	Fjöldi= 50-55 fyrirtæki Dæmi: Oxymap, Kine, Sagamedica, Gogogic, Valka, Prokaria, BláaLónið-heilsuvörur	Fjöldi= 15-20 fyrirtæki Dæmi: Marorka, MentorStiki, IceConsult, Vaki, Stjórnú-Oddi, NaustMarine, ORF-líftækni, Nox Medical; Mice&Men, Calidris , Init, Gavia(Hafmynd, Gagarín, Trackwell, þekking-Tristan, RST Net, Samey, Tölvumiðlun	Fjöldi= 2 ný á fyrirtæki pr ár Dæmi: Actavis, Marel, Össur, CCP, Promens, Skýrr, Vélaverkstæði Hjalta Einarssonar ehf., Hampiðjan, Hugur-Ax, Maritech, GT-Tækni, Roche Nimblegen, Betware ,
Fjármögnun:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Styrkir til þróunarvinnu / 3V / TþS 2. Fagfjárfestar (á 3. stigi) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Styrkir til þróunarvinnu / 3V/ TþS 2. Fagfjárfestar 3. Norrænir styrkir / ESB 4. Bankar 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Styrkir til þróunarvinnu / TþS 2. Fagfjárfestar / Kauphöll 3. Bankar 4. Rammaáætlanir ESB/ norrænir styrkir 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Fagfjárfestar / Kauphöll 2. Bankar 3. Rammaáætlanir ESB

1-5 ár

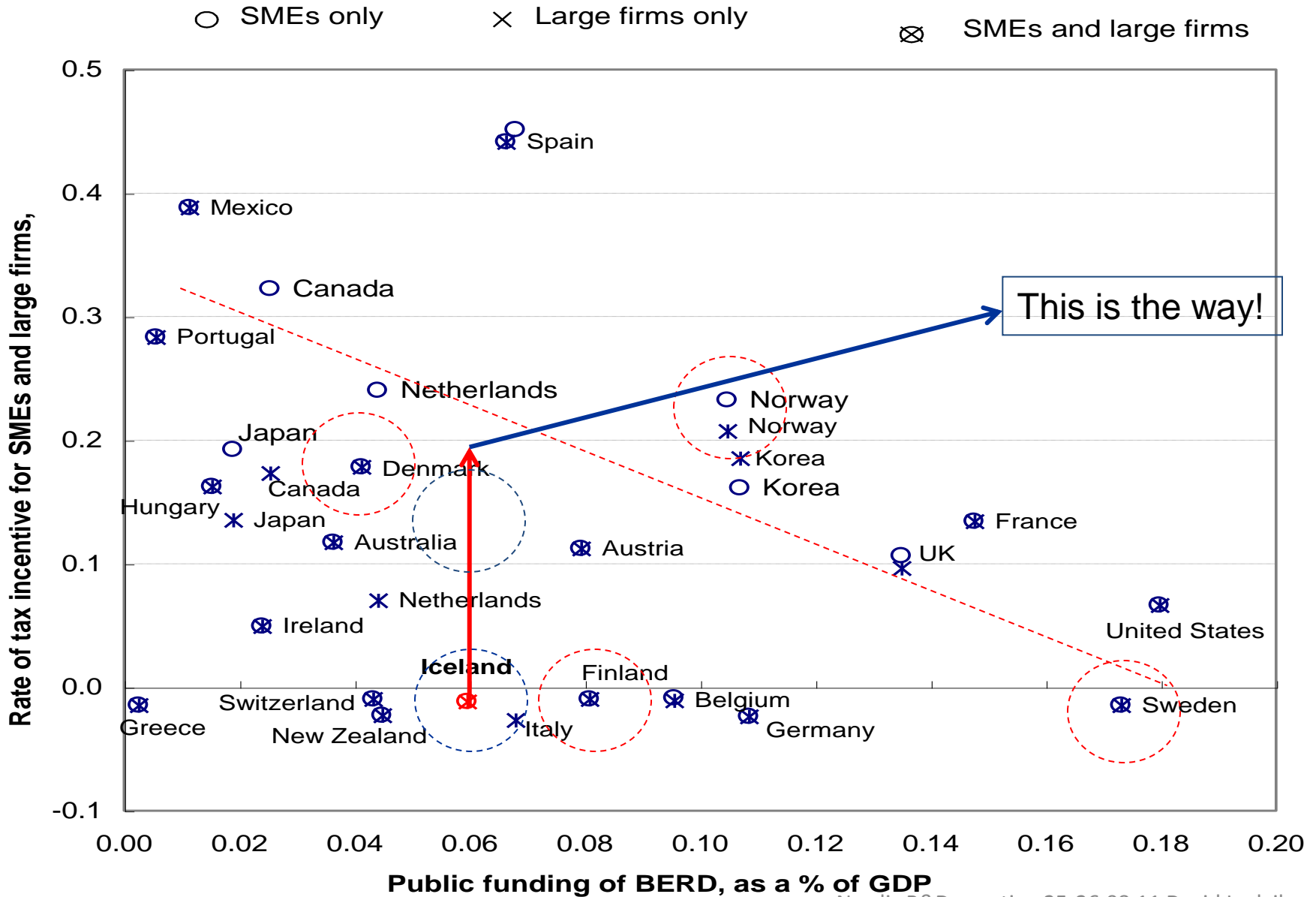
3-7 ár

5-7 ár

Uppbyggingarferli nýsköpunarfyrirtækja – “Nýsköpunarspilið”

Improvements – but still a long way to go!

From the boardroom – where to move to?

	Location*	Size of local talent pool	Corporate Tax incentives	Business cost	Foreign employee tax incentives	Aggregate Score
Canada - Montréal						18
Canada- Nova Scotia						11
Canada - Vancouver						14
Finland - Helsinki						7
France - Montpellier						7
Iceland - Reykjavik	-					2
Isle of Man						6
The Netherlands - Amsterdam						12
Sweden - Stockholm						10
UK - Newcastle						6
USA - Atlanta	-					8

LEGEND

*Meaning: How would this location tie together the existing offices

Sagan kennir okkur ! (vöxtur 18 sprotafyrirtækja)

